

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 14 września 2012 r.

DOLiS/DEC-865/12 [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w zw. z art. 105a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. nr 72, poz. 665 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana D.N., o ponowne rozpatrzenie sprawy w sprawie jego skargi na przetwarzanie jego danych osobowych przez K S.A. oraz B S.A.,

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana D.N., zwanego dalej także Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez K S.A., zwany dalej także Bankiem, oraz B S.A., zwane dalej także B S.A. Pan D.N. w treści przedmiotowej skargi wniósł cyt.: „o wydanie decyzji nakazującej usunięcie moich danych osobowych związanych z umową kredytową z dnia [...] lipca 1999 r. nr [...] w B S.A. oraz nakazanie K S.A. by usunął moje dane osobowe przetwarzane przez inne podmioty działające na podstawie art. 150 ust. 4 ustawy prawo bankowe, o ile takie przekazał, w innych celach niż statystyczne.”

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalił następujące okoliczności faktyczne.

1. W dniu [...] lipca 1999 r. w K. została zawarta umowa o numerze [...] o *kredyt na zakup samochodu nowego*, której stronami był K S.A. oraz Pan D.N. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Ka (kopia umowy znajduje się w aktach sprawy). Umowa ta została wypowiedziana Skarżącemu w 2002 r. i również w 2002 r. został wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny (nr [...]), który następnie został zaopatrzony w klauzulę wykonalności przez Sąd Rejonowy w B. Egzekucję wierzytelności prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w B. pod sygnaturą akt sprawy: [...] na podstawie ww. tytułu wykonawczego. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z mocy prawa na podstawie art. 827 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego z dniem 24 marca 2005 r. W dniu [...] stycznia 2011 r. Sąd Rejonowy w B. Wydział I Cywilny (sygn. akt: [...]) wydał postanowienie w sprawie skargi na czynności komornicze nakazujące „komornikowi wydanie dłużnikowi D. N. zaświadczenia o umorzeniu się postępowania egzekucyjnego z mocy samego prawa z dniem [...] marca 2005 r. (...)”
2. Dane osobowe Skarżącego zostały udostępnione do B S.A. w dniu [...] listopada 2001 r. przez Bank w zakresie umowy kredytowej z dnia [...] lipca 1999 r. (pismo B S.A. z dnia [...] lipca 2011 r. znajduje się w aktach sprawy), korekta tych danych nastąpiła na dzień [...] kwietnia 2008 r. (pismo Banku z dnia [...] maja 2011 r. znajduje się w aktach sprawy). Natomiast dane osobowe Skarżącego wczytane do bazy A zostały w dniu [...] października 2002 r. (pismo Z z dnia [...] września 2011 r. znajduje się w aktach sprawy).
3. Pismem z dnia [...] grudnia 2011 r. Bank wskazał, iż cyt.: „aktualnie dane osobowe Skarżącego są przetwarzane przez Bank w szczególności, na podstawie art. 105a ust. 1 ustawy prawo bankowe (...), zobowiązanie Skarżącego nie wygasło.”

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 6 lipca 2012 r. (DOLiS/DEC-615/12[...]), mocą której odmówił uwzględnienia wniosku Pana D. N. w sprawie jego skargi na przetwarzanie jego danych osobowych przez K S.A. oraz B S.A. Decyzja ta została zaskarżona przez Pana D. N. w terminie ustawowym.

Zaskarżając decyzję z dnia 6 lipca 2012 r. Skarżący przedstawił swoje zastrzeżenia w stosunku do rozstrzygnięcia podjętego w sprawie przez Generalnego Inspektora, wskazując, iż cyt.: „wykładania przepisów art. 105a ust. 2,3,4,5, Ustawy prawo bankowe stosowana przez banki i instytucje finansowe jest rażąco niezgodna z zasadą demokratycznego państwa prawnego wyartykułowaną w art. 2 Konstytucji RP oraz zasadą sprawiedliwości społecznej zawartej w art. 32 ust. 2 Konstytucji”. Jak podkreślił Skarżący, art. 105 a Prawa bankowego, jako przepis „ingerujący głęboko w prawa do przetwarzania danych osobowych obywateli”, sprzeniewierza się pojęciu demokratycznego państwa prawnego i zasadzie zaufania jednostki do państwa. W ocenie Pana D. N. wyrażonej w treści przedmiotowego wniosku, stanowiący podstawę skarżonego rozstrzygnięcia art. 105a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.) jest niekonstytucyjny, ze względu na cyt.: „nadmierną restrykcyjność tego uregulowania, nie uwzględniającą przyczyn niewykonania zobowiązania wobec banku , oraz niesprawiedliwe zróżnicowanie podmiotów prawa wynoszące banki ponad system prawa , dające bankom szersze

kompetencje aniżeli ustawodawca przyznał je Skarbowi Państwa”. Wobec powyższego Skarżący zarzucił organowi do spraw ochrony danych osobowych, iż ten nie podjął „działań zmierzających do rozstrzygnięcia poważnych wątpliwości co do zgodności z Konstytucją regulacji zawartej w art. 105a Ustawy prawo bankowe”. Ponadto Pan D. N. zarzucił zaskarżonej decyzji brak prawidłowego uzasadnienia, co w jego ocenie, wynikało z niezapoznania się z treścią jego skargi. Reasumując przedmiotowe zarzuty, Pan D. N. wniósł o cyt.: „ponowne zapoznanie się, tym razem uważnie, z moją skargą i jej uzupełnieniem, jakie wpłynęło do GODO w dniu [...] kwietnia 2011 roku i wydanie w rozsądnym terminie decyzji, zawierającej rzetelną ocenę argumentów zawartych w skardze, w tym analizę konstytucyjności regulacji zawartej w art. 105 a Ustawy prawo bankowe, mocą której bank ma prawo do nieograniczonego w czasie przetwarzania danych osobowych osób które nie wykonały zobowiązań w terminie”.

Po dokonaniu ponownej analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych stwierdził, co następuje.

Rozpoczynając uzasadnienie rozstrzygnięcia wydanego w tej sprawie, ponownie wskazać należy, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych dokonał na podstawie zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz działając na podstawie i w granicach ustawowych kompetencji przyznanych mu ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwaną dalej także ustawą, oceny legalności przetwarzania danych osobowych Skarżącego. Organ w przedmiotowej sprawie badał, czy u podstaw przetwarzania przez K S.A., B S.A., Z danych osobowych Skarżącego znajduje się jedna z przesłanek legalizujących przetwarzanie danych osobowych określonych w art. 23 ust. 1 ustawy. Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 ustawy przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, gdy: osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5).

Mając na uwadze powyższy przepis oraz okoliczności niniejszej sprawy, organ zasadnie uznał w treści zaskarżonej decyzji, iż Bank pozyskał dane osobowe Skarżącego na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy, zaś aktualnie przetwarza je na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 i pkt 5 ustawy. Skarżący jako dłużnik Banku nie dokonał spłaty swojego zadłużenia, tj. spłaty zaciągniętego kredytu. Bank w celu dochodzenia swoich roszczeń przetwarza dane osobowe Skarżącego w oparciu o art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Przepis ten jest ściśle skorelowany z art. 23 ust. 4 ustawy, który precyzuje, co należy rozumieć przez pojęcie usprawiedliwionego celu administratora danych bądź odbiorców danych. Zgodnie z pkt

2 ww. artykułu, za prawnie usprawiedliwiony cel uważa się w szczególności dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa Prawo bankowe. Zgodnie z art. 105 ust. 4 Prawa bankowego, banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: 1) bankom – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz w związku ze stosowaniem metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 oraz w art. 128d ust. 1, 2) innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów - informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń. W myśl art. 105a. ust. 1 Prawa bankowego przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4, informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, art. 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego.

Zatem ponownie wskazać należy, iż Bank był uprawniony do udostępnienia danych osobowych Skarżącego na rzecz B S.A. oraz Z, te zaś mogą przetwarzać jego dane osobowe na podstawie art. 105a ust. 1 Prawa bankowego w zakresie objętym ww. umową kredytową w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego, co znajduje uzasadnienie w obowiązujących przepisach prawa. Przesłanką legalizującą natomiast taki proces przetwarzania danych jest ww. art. 23 ust. 1 pkt 2 i pkt 5 ustawy.

Ponadto, wobec wskazanej przez Skarżącego w treści skargi okoliczności, iż jego roszczenie w stosunku do Banku uległo przedawnieniu i w jego ocenie zobowiązanie wobec Banku wygasło, podkreślić należy, iż przedawnione roszczenie stanowi zobowiązanie naturalne i nie powoduje jego wygaśnięcia. Stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądowym zobowiązanie, pomimo iż jest przedawnione nadal istnieje. Jego przedawnienie powoduje jedynie brak możliwości jego wyegzekwowania za pomocą środków przewidzianych prawem. Jednakże nie wyklucza to dobrowolności spełnienia takiego świadczenia przez klienta, czego Bank jako wierzyciel Skarżącego ma prawo oczekiwać. Przedawnienie nie jest wygaśnięciem zobowiązania, lecz jedynie zarzutem jaki dłużnik może podnieść w obronie przed podejmowanymi czynnościami przez wierzyciela zmierzającymi do odzyskania świadczenia. Instytucja przedawnienia daje zatem jedynie możliwość uchylecia się przez dłużnika od zaspokojenia zobowiązania wierzyciela, ale nie powoduje jego wygaśnięcia.

Reasumując, w analizowanej sprawie organ zasadnie nie stwierdził podstaw do zakwestionowania legalności przetwarzania danych osobowych przez ww. podmioty, zatem brak jest podstaw do zastosowania przepisu art. 18 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, w myśl którego w przypadku naruszenia przepisów tej ustawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje

przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Z przywołanego przepisu wynika bowiem, iż warunkiem wydania przez organ rozstrzygnięcia, o którym mowa w tym artykule jest istnienie stanu naruszenia prawa do ochrony danych osobowych w chwili wydania decyzji administracyjnej.

Odpowiadając zaś na zarzuty Skarżącego stanowiące polemikę z konstytucyjnością art. 105a Prawa bankowego, wskazać należy, iż Generalny Inspektor wydał zaskarżone rozstrzygnięcie w oparciu o obowiązujący stan prawny. Wobec powyższego organ w toku niniejszego postępowania nie jest władny do wypowiedania się co do zarzutów Skarżącego stanowiących w istocie postulatę *de lege ferenda* wobec przepisów regulujących tryb przetwarzania przez banki oraz inne instytucje finansowe danych osobowych dłużników.

Odnosząc się zaś do wniosku Pan D. N. o zbadanie przez organ do spraw ochrony danych osobowych konstytucyjności art. 105a Prawa bankowego, wskazać należy, iż zgodnie z art. 188 pkt 1 Konstytucji organem właściwym do orzekania w sprawach zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją jest jedynie Trybunał Konstytucyjny. Ponadto Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie posiada kompetencji do wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o powyższe, co jednoznacznie wynika z treści art. 191 Konstytucji. Niemniej jednak podkreślić należy, że jeżeli w ocenie Skarżącego norma art. 105a Prawa bankowego, na podstawie której odbywa się zakwestionowany przez niego w toku niniejszego postępowania proces przetwarzania jego danych osobowych, jest niezgodna z Konstytucją, może on samodzielnie wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w oparciu o art. 79 Konstytucji. Stosownie bowiem do jego treści każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji.

Za bezzasadne uznać należy również zarzuty Skarżącego kwestionujące prawidłowość przeprowadzonego postępowania administracyjnego, poprzez niewskazanie w wydanym rozstrzygnięciu faktów i dowodów, na których je oparto oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówiono wiarygodności i mocy dowodowej. Stanowczo należy podnieść, że niniejsze postępowanie przeprowadzone zostało zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, w tym również zgodnie z zasadą z art. 7 Kpa, w myśl której w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes stron. Przedmiot postępowania został rzetelnie oceniony przez Generalnego Inspektora przez pryzmat przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, po dokonaniu kompleksowej analizy całości zebranego w postępowaniu materiału dowodowego i z uwzględnieniem zakresu prowadzonego postępowania administracyjnego. Zaskarżona przez Skarżącego decyzja zawierała zaś obszernie i wyczerpujące uzasadnienie prawne i faktyczne takiego właśnie rozstrzygnięcia organu do spraw ochrony danych osobowych.

Reasumując, Generalny Inspektor w sposób rzetelny i wnikliwy prowadził postępowanie wyjaśniające w niniejszej sprawie. Sposób działania Generalnego Inspektora zdeterminowany jest spoczywającym na nim, na mocy art. 77 § 1 Kpa obowiązkiem wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego. Jak wielokrotnie podkreślał Naczelny Sąd Administracyjny, z art. 77 § 1 Kpa oraz wyrażonej w art. 7 tego aktu prawnego zasady prawdy obiektywnej wynika, że ciężar dowodu spoczywa na organie administracji (por. wyrok NSA OZ w Lublinie z dnia 15 września 1992 r.; sygn. akt SA/Lu 601/92, wyrok NSA OZ w Gdańsku z dnia 16 października 1998 r.; sygn. akt: I SA/Gd 92/98).

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).